

SOCIOLOGY

Name & Signature of the Invigilator

PAPER-II OMR Answer Sheet No. :
SEPT-16/09

Roll No. :

(in figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words :

Time : 1.15 Hours

No. of Printed Pages : 24

[Maximum Marks : 100

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of fifty (50) multiple choice type of questions. All questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
 - (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
 - (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
 - (iii) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.

Example : (A) (B) (C) (D) where (B) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper - II only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
8. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table etc., is prohibited.
12. There shall be no negative marking.
13. In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

1. આ પાનાની ટોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવિકલ્પિક (ઉત્તરો ધરાવતા પચાસ (૫૦) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (૫) મિનિટ દરમ્યાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું :
 - (i) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પૃષ્ઠની ધાર પર આવેલ સીલ સ્ટીકર ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
 - (ii) કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો/પૃષ્ઠો ઓછા હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ ફરક હાથ અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં. અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (૫) મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછી થી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
 - (iii) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ કાળું કરવાનું રહેશે.

ઉદાહરણ : (A) (B) (C) (D) કે જ્યાં (B) સાચો જવાબ છે.
5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો ના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર-II લખેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં.
6. અંદર આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો.
7. કાચું કામ (Rough Work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અંતિમ પૃષ્ઠ પર કરવું.
8. જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ફોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિન્હકે જેનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અભદ્ર ભાષાનો પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનુચિત સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમ કે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ ભૂંસી નાખવો કે સફેદ શાલીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અયોગ્ય જાહેર થઈ શકો છો.
9. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા બાદ ઓરીજનલ OMR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોંપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષાખંડની બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ઓરીજનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
10. માત્ર કાળી/ભૂરી બોલ પોઈન્ટ પેન વાપરવી.
11. કેલક્યુલેટર અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
12. ખોટા જવાબ માટે નકારાત્મક મુલ્યાંકન પ્રથા નથી.
13. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/ચતલેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

SEAL

SOCIOLOGY
PAPER-II

સામાજિક વિજ્ઞાન
પેપર-II

Note : This paper contains **FIFTY (50)** Multiple-choice/Assertion and Reasoning/ Matching questions, each question carrying **TWO (2)** marks. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં **પચાસ (૫૦)** બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના બે (૨) ગુણ છે.

1. The rules of behaviour in society are known as :
- (A) Values
(B) Norms
(C) Sanctions
(D) Folkways
1. સમાજમાં વર્તનના નિયમો ઓળખાય છે.
- (A) મૂલ્યો
(B) ધોરણો
(C) પ્રતિબંધ
(D) લોકરીતી
2. Who said that nuclear family is a 'fit' with Industrial society ?
- (A) R. Merton
(B) W. Goode
(C) Milton Singer
(D) W. Moore
2. કોણે કહ્યું કે, એકાકી કુટુંબ ઔદ્યોગિક સમાજ સાથે મેળ ખાય છે?
- (A) આર. મર્ટન
(B) ડબલ્યુ. ગુડ
(C) મિલ્ટન સીંગર
(D) ડબલ્યુ. મૂર

3. Which of the following is a secondary group ?
- (A) Family
(B) Trade Union
(C) Play Group
(D) Friends
3. નીચેનામાંથી કયું દ્વિતીય સમૂહ છે?
- (A) કુટુંબ
(B) ટ્રેડયુનિયન
(C) રમતજૂથ
(D) મિત્રો
4. The concept of 'Pattern Variables' is associated with :
- (A) Talcott Parsons
(B) George Homans
(C) Robert Merton
(D) Ferdinand Tonnies
4. 'પેટર્ન વેરિયેબલ્સ' નો ખ્યાલ કોની સાથે જોડાયેલો છે?
- (A) ટાલકોટ પાર્સન્સ
(B) જ્યોર્જ હોમન્સ
(C) રોબર્ટ મર્ટન
(D) ફર્ડિનાન ટોનિસ
5. The specific ideas that people hold to be true are known as :
- (A) Laws
(B) Norms
(C) Values
(D) Beliefs
5. લોકો જેને સાચો માને છે તેવો ચોકકસ વિચાર નીચેનામાંથી કયા નામે ઓળખાય છે?
- (A) કાયદો
(B) ધોરણો
(C) મૂલ્યો
(D) માન્યતાઓ

6. A group in which an individual obtains membership automatically, sometimes by virtue of birth is called as :

- (A) Voluntary
- (B) Involuntary group
- (C) Formal group
- (D) Informal group

7. In the studies on rural communities in India, the study of Shamirpet constitute a :

- (A) Case study
- (B) Pilot study
- (C) Census
- (D) Diagnostic study

8. Which of the following is *not* an agency of socialization :

- (A) Family
- (B) School
- (C) Media
- (D) Police

6. એ સમૂહ કે જેમાં વ્યક્તિ આપોઆપ સભ્યપદ પ્રાપ્ત કરે છે. ક્યારેક તે જન્મથી મળે છે તે ઓળખાય છે :

- (A) સ્વૈચ્છિક સમૂહ
- (B) બીનસ્વૈચ્છિક સમૂહ
- (C) ઔપચારિક સમૂહ
- (D) અનૌપચારિક સમૂહ

7. ભારતમાં ગ્રામીણ સમુદાયોનાં અભ્યાસોમાં શમીરપેટનું અધ્યયન છે :

- (A) એકમ અભ્યાસ
- (B) પાયલોટ અભ્યાસ
- (C) સેન્સસ
- (D) ઉપચારાત્મક અધ્યયન

8. નીચેમાંથી કોણ સામાજિકરણ માટેની એજન્સી નથી :

- (A) કુટુંબ
- (B) શાળા
- (C) પ્રચાર માધ્યમો
- (D) પોલીસ

9. When a boy of lower caste marries a girl of higher caste, it is known as :

- (A) Hypergamy
- (B) Hypogamy
- (C) Levirate
- (D) Sororate

10. Identify the characteristic of community from amongst the following :

- (A) Definite goal
- (B) Voluntary membership
- (C) Collective life
- (D) Temporary membership

11. Which of the following is ascribed status ?

- (A) Soldier
- (B) Husband
- (C) Eldest son
- (D) Leader

9. જ્યારે નિમ્ન જ્ઞાતિનો યુવક ઉચ્ચ જ્ઞાતિની યુવતિ સાથે લગ્ન કરે ત્યારે તેને ઓળખવામાં આવે છે :

- (A) અનુલોમ વિવાહ
- (B) પ્રતિલોમ વિવાહ
- (C) દિયર વટુ
- (D) સાળી વિવાહ

10. નીચેનામાં સમુદાયના લક્ષણો સ્પષ્ટ કરો :

- (A) ચોકકસ ઘ્યેય
- (B) સ્વૈચ્છિક સભ્યપદ
- (C) સામુદાયિક જીવન
- (D) કામચલાઉ સભ્યપદ

11. નીચેમાંથી કયો પ્રાપ્ત દરજ્જો છે?

- (A) લશ્કરી જવાન (સૈનિક)
- (B) પતિ
- (C) મોટો દીકરો
- (D) નેતા

12. An effort to learn the behaviour patterns by a person for acquiring membership in another group of which he is not a member is called :

- (A) Conformity
- (B) Socialization
- (C) Resocialization
- (D) Anticipatory socialization

13. Which one of the following techniques is used in all scientific studies including sociology ?

- (A) Interview
- (B) Survey
- (C) Case study
- (D) Observation

12. વ્યક્તિ જે સમૂહના સભ્ય નથી તેવા અન્ય સમૂહનું સભ્યપદ મેળવવા તેણે અન્ય સમૂહના વર્તન પ્રારૂપને શીખવાના કરેલા પ્રયત્નો ઓળખાય છે :

- (A) અનુમતિ
- (B) સામાજિકરણ
- (C) પુનઃ સામાજિકરણ
- (D) અપેક્ષિત સામાજિકરણ

13. નિમ્ન પૈકી કઈ પ્રયુક્તિ સમાજશાસ્ત્ર ઉપરાંત તમામ વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસોમાં વપરાય છે?

- (A) મુલાકાત
- (B) સર્વેક્ષણ
- (C) એકમ પદ્ધતિ
- (D) નિરીક્ષણ

14. Rewards and punishments associated with role expectations are called :
- (A) Norms
(B) Values
(C) Mores
(D) Sanctions
14. સમૂહ કલ્યાણને મહત્વ આપનારી લોક સંસ્કૃતિ કયા નામે ઓળખાય છે?
- (A) ધોરણો
(B) મૂલ્યો
(C) લોકચાર
(D) પ્રતિબંધ
15. Robert Merton's functional paradigm is a :
- (A) functional theory
(B) framework for functional analysis
(C) critic of Radcliffe Brown's views
(D) support to Malinowski's views
15. રોબર્ટ મર્ટનનું પ્રકાર્યાત્મક પેરાડાઈમ (Paradigm) છે :
- (A) પ્રકાર્યાત્મક સિદ્ધાંત
(B) પ્રકાર્યાત્મક વિશ્લેષણ માટેની રૂપરેખા
(C) રેડક્લિફ બ્રાઉનના વિચારોની સમીક્ષા
(D) માલિનોસ્કીના વિચારોનું સમર્થન

16. Which sociological term is used to denote a social position that a person attains through personal efforts on performances ?

- (A) Social position
- (B) Achieved status
- (C) Ascribed status
- (D) Prestige

16. સ્વ પ્રયત્નો અથવા પોતાના દેખાવથી પ્રાપ્ત સામાજિક પદને દર્શાવવા કઈ સમાજશાસ્ત્રીય પરિભાષા વપરાય છે?

- (A) સામાજિક પદ
- (B) પ્રાપ્ત દરજ્જો
- (C) અર્પિત દરજ્જો
- (D) પ્રતિષ્ઠા

17. The programme of economic globalization in India is linked with :

- (A) The Davos summit
- (B) The structural adjustment programme
- (C) UNDP
- (D) Incredible India Programme

17. ભારતમાં આર્થિક વૈશ્વિકરણના કાર્યક્રમો શાની સાથે જોડાય છે?

- (A) ધ ડેવોસ સમિટ
- (B) ધ સ્ટ્રક્ચરલ એડજસ્ટમેન્ટ પ્રોગ્રામ
- (C) યુ.એન.ડી.પી.
- (D) અવિસ્મરણીય ભારત કાર્યક્રમ

18. Which of the following is correct ?

- (A) Polyandry — a woman having more than one husband
- (B) Levirate — a man marrying sister of dead wife
- (C) Exogamy — marrying within same gotra
- (D) Hypergamy — a woman marrying a man of lower social status

19. When a way of life changes under the influence of another culture, we call it :

- (A) Transformation
- (B) Integration
- (C) Acculturation
- (D) Socialisation

18. નીચેમાંથી કયું સાચું છે?

- (A) પોલીએન્ડ્રી — સ્ત્રીના એક કરતા વધુ પતિ હોવા
- (B) દિયર વટુ — સ્વર્ગવાસ પત્નીની બહેન સાથે લગ્ન
- (C) બર્હેલગ્ન — સગોત્ર લગ્ન
- (D) અનુલોમ લગ્ન— નિમ્ન સામાજિક દરજ્જાના પુરૂષ સાથે સ્ત્રીના લગ્ન

19. જ્યારે અન્ય સંસ્કૃતિના પ્રભાવ હેઠળ જીવન પદ્ધતિ બદલાય છે ત્યારે આપણે તેને આળખાવીયે છે :

- (A) રૂપાંતર
- (B) સમાયોજન
- (C) પરસંસ્કૃતિકરણ
- (D) સમાજિકરણ

20. The concept of 'dominant caste' was first developed by :

- (A) N. K. Bose
- (B) A. Beteille
- (C) S. C. Dube
- (D) M. N. Srinivas

21. The concept of 'life style' put forward by Max Weber refers to :

- (A) Status
- (B) Power
- (C) Class
- (D) Ethnic group

22. Father's brother's daughter-in-law is an example of :

- (A) Primary kin
- (B) Secondary kin
- (C) Affinal kin
- (D) Consanguineal kin

20. પ્રભાવી જાતિનો ખ્યાલ સૌ પ્રથમ કોણે આપ્યો?

- (A) એન.કે. બોઝ
- (B) એ. બૈત્તઈ
- (C) એસ.સી. દુબે
- (D) એમ.એન. શ્રીનિવાસ

21. મેક્સ વેબર આપેલો 'લાઈફ સ્ટાઈલ' નો ખ્યાલ દર્શાવે છે :

- (A) દરજ્જો
- (B) સત્તા
- (C) વર્ગ
- (D) વંશીય જૂથ

22. પિતાના ભાઈની પુત્રવધુ એ ઉદાહરણ છે :

- (A) પ્રાથમિક સગુ
- (B) દ્વિતીય સગુ
- (C) વૈવાહિક સગુ
- (D) લોહિના સંબંધીઓ

23. Which among the following is a community ?

- (A) Trade Union
- (B) Indian Society
- (C) Malayalis living in a slum
- (D) People of Indian Origin

24. Which of the following is mismatched ?

- (A) Primary Group — C.H. Cooley
- (B) Generalised — G.H. Mead
others
- (C) Neo-function- — Talcott
alism Parsons
- (D) Codification — Robert
of functional Merton
analysis

25. The term 'Positivism' refers to :

- (A) Positive Thinking
- (B) Positive Attitude
- (C) Philosophy of Science
- (D) Philosophy of Life

23. નીચેમાંથી કયું સમુદાય છે ?

- (A) ટ્રેડ યુનિયન
- (B) ભારતીય સમાજ
- (C) રુપડપટ્ટીમાં રહેતા મલયાલી લોકો
- (D) ભારતના મૂળનિવાસી લોકો

24. નીચેમાંથી કયા ખોટા જોડકાં છે?

- (A) પ્રાથમિક સમૂહ — સી.એચ.કુલી
- (B) અન્યનું સામાન્યીકરણ —
જી.એચ.મીડ
- (C) નવ-કાર્યાત્મકવાદ — ટાલકોટ
પાર્સન્સ
- (D) કાર્યાત્મક વિશ્લેષણનું — રોબર્ટ
સંકેતીકરણ મર્ટન

25. પ્રત્યક્ષવાદ એટલું શું?

- (A) હકારાત્મક વૈચારિકતા
- (B) હકારાત્મક વલણ
- (C) વિજ્ઞાનનું દર્શન
- (D) જીવન દર્શન

26. A sacred symbol in a given society is considered as sacred because it represents :

- (A) Supernatural power
- (B) Collective conscience
- (C) Aesthetic significance
- (D) Non-material culture

27. Who first used the term Reference group ?

- (A) Herbert Hyman
- (B) Robert Merton
- (C) S. Stouffer
- (D) Talcott Parsons

28. Who gave the concept of folk-society ?

- (A) Radcliff Brown
- (B) B. Malinowski
- (C) Robert Redfield
- (D) Ruth Benedict

26. એક ચોક્કસ સમાજમાં એક 'પવિત્ર-પ્રતિક' એટલા માટે પવિત્ર ઘણાય છે કારણ કે તે નિમ્ન પૈકીના કયા વિકલ્પનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે?

- (A) પારલૌકિક શક્તિ
- (B) સામૂહિક ચેતના
- (C) સૌન્દર્યરૂપી અગત્ય
- (D) અભૌતિક સંસ્કૃતી

27. સંદર્ભ સમૂહની વિભાવનાનો સૌ પ્રથમ કોણે ઉપયોગ કર્યો?

- (A) હર્બર્ટ હાઈમન
- (B) રોબર્ટ મર્ટન
- (C) એસ. સ્ટાઉફર
- (D) ટાલકોટ પારસન્સ

28. 'લોક સમાજ' (Folk society) ની વિભાવના કોણે આપી?

- (A) રેડકિલ્ફ બ્રાઉન
- (B) બી. માલિનોવ્સ્કી
- (C) રોબર્ટ રેડફિલ્ડ
- (D) રૂથ બેનેડિક્ટ

29. The dialectical approach has been applied to the study of emergence of nationalism in India by :

- (A) Jawaharlal Nehru
- (B) G.S. Ghurye
- (C) A.R. Desai
- (D) Louis Dumont

30. Social distance is often associated with scaling technique developed by :

- (A) Thurstone
- (B) Likert
- (C) Moreno
- (D) Bogardus

31. The frequency distribution can be pictorially illustrated by using :

- (A) Single figure
- (B) Histogram
- (C) Correlation
- (D) Drawing inference

29. ભારતમાં રાષ્ટ્રવાદના ઉદભવના અભ્યાસમાં દ્વંદ્વાત્મક અભિગમનો ઉપયોગ કોણે કર્યો?

- (A) જવાહરલાલ નહેરુ
- (B) જી.એસ. ઘુર્યે
- (C) એ.આર. દેસાઈ
- (D) લુઈસ ડુમો

30. સામાજિક અંતર સામાન્ય રીતે માપન પદ્ધતિ સાથે જોડાયેલ છે તેને કોણે વિકસાવી :

- (A) થર્સ્ટન
- (B) લિકર્ટ
- (C) મોરેનો
- (D) બોગાર્ડોસ

31. આવૃત્તી વિતરણ કઈ પદ્ધતીનો ઉપયોગ કરી ચિત્રાત્મક દૃષ્ટાંત દ્વારા દર્શાવી શકાય :

- (A) એક અંક
- (B) હિસ્ટોગ્રામ
- (C) સહ-સંબંધ
- (D) તારણો તારવીને

32. In a study focusing on assessing socio-economic status of the members in a community, when researcher uses telephone directory as a sampling frame, what will be the outcome ?

- (A) Random sampling
- (B) Biased sampling
- (C) Adequate sampling
- (D) Representative sampling

33. Identify the *correct* row indicating measures of central tendency :

- (A) Reliability, Validity and Mean
- (B) Mean, Mode and Reliability
- (C) Correlation, Test of significance and Median
- (D) Mean, Median and Mode

32. જ્યારે એક સંશોધનકર્તા એક સમુદાયના સભ્યોના સામાજિક-આર્થિક દરજ્જા અભ્યાસ ઉપર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરી ટેલિફોન ડાયરેક્ટરીને નિદર્શન-ફેમ તરીકે ઉપયોગમાં લે છે તો એની ફળશ્રુતી શું કહેવાશે?

- (A) યદૃચ્છ નિદર્શન
- (B) પૂર્વગ્રહયુક્ત નિદર્શન
- (C) પૂરતું નિદર્શન
- (D) પ્રતિનિધિત્વરૂપ નિદર્શન

33. મધ્યસ્થ પ્રવૃત્તિનું માપન દર્શાવતી ખરી પંક્તી દર્શાવો :

- (A) વિશ્વસનિયતતા, પ્રમાણભૂતતા અને સરેરાશ
- (B) સરેરાશ, બહુલક અને વિશ્વસનિયતતા
- (C) સહ-સંબંધ, ટેસ્ટ ઓફ સીગનીફિકેન્સ અને મધ્યસ્થ
- (D) સરેરાશ, મધ્યસ્થ અને બહુલક

34. Who puts forward the distinction between sacred and profane which form the basis of religious life ?

- (A) Pareto
- (B) T. Parsons
- (C) Weber
- (D) Durkheim

35. According to Max Weber, Authority refers to :

- (A) Person holding higher position in society
- (B) Person having prestige in society
- (C) Leadership position in any group
- (D) Power that is legitimised by the society

34. ધાર્મિક જીવનનો પાયો રચનાર એવા 'પવિત્ર' અને 'લૌકિક' વચ્ચે અંતર કોણે દર્શાવ્યું?

- (A) પેરેટો
- (B) ટી. પાર્સન્સ
- (C) વેબર
- (D) દુર્ખાઈમ

35. મેક્સ વેબરના પ્રમાણે, અધિકારિતા દર્શાવે છે :

- (A) વ્યક્તિ સમાજમાં ઊંચું પદ ધરાવે છે
- (B) વ્યક્તિની સમાજમાં પ્રતિષ્ઠા છે
- (C) કોઈ પણ સમુદાયમાં નેતાનું પદ
- (D) એવી સત્તા જે સમાજ દ્વારા વૈધાનિક બનાવાય હોય

36. (i) According to Durkheim, too much of integration in the society influences the rate of suicide.

(ii) An example of this is the increase in rate of suicides among divorced men.

Give correct answer from the following :

(A) Statement (i) and (ii) are correct

(B) Statement (i) and (ii) are incorrect

(C) Statement (i) is correct, but (ii) is incorrect example

(D) Statement (i) is incorrect, but (ii) is the correct example

36. (i) દુર્ખાઈમના કહેવા મુજબ, વધુ પડતુ સમાજસાથેનું સુગ્રથન આત્મહત્યાના દરને અસર કરે છે.

(ii) વિધુર પુરુષોનો આત્મહત્યાનો વધતો દર આનું ઉદાહરણ છે.

નીચેમાંથી સાચો જવાબ દર્શાવો :

(A) (i) અને (ii) વિધાન સાચું છે

(B) (i) અને (ii) વિધાન ખોટું છે

(C) (i) વિધાન એ સાચું છે પરંતુ (ii) વિધાન સાચું ઉદાહરણ નથી

(D) (i) વિધાન ખોટું છે પરંતુ (ii) વિધાન સાચું ઉદાહરણ છે

37. Which thinker coined the term 'Ethnocentrism' ?

- (A) William F. Ogburn
- (B) William G. Sumner
- (C) Ralph Linton
- (D) Edward B. Taylor

38. According to whom, the four functional prerequisites are necessary for the existence and survival of social system ?

- (A) Parsons
- (B) Dahrendorf
- (C) Simmel
- (D) Merton

37. 'એથનોસેન્ટ્રીઝમ' શબ્દની રચના કયા વિચારકે આપી કરી?

- (A) વિલિયમ એફ. ઓગબર્ન
- (B) વિલિયમ જી. સમનર
- (C) રાલ્ફ લિન્ટન
- (D) એડવર્ડ બી. ટેઈલર

38. સમાજ વ્યવસ્થાના અસ્તિત્વને ટકી રહેવા માટે જરૂરી એવી ચાર કાર્યાત્મક પૂર્વ શરતો જરૂરી છે એવું કોણે કહ્યું છે?

- (A) પાર્સન્સ
- (B) ડાહરન્ડોર્ફ
- (C) સિમેલ
- (D) મર્ટન

39. Which of the following does Marx consider to be part of superstructure ?

- (A) Ideas and Thoughts
- (B) Land and Machines
- (C) Means of Production
- (D) Class conflict

40. Which concept did Emile Durkheim use to refer to a condition of normlessness in the society ?

- (A) Social fact
- (B) Collective representation
- (C) Anomie
- (D) Moral Density

39. નીચેના પૈકી કોને માર્ક્સ 'સુપર-સ્ટ્રક્ચર' નું અંગ ગણાવે છે?

- (A) આદર્શો અને વિચારો
- (B) જમીન અને મશીન
- (C) ઉત્પાદનના સાધનો
- (D) વર્ગ-સંઘર્ષ

40. સમાજમાં ધોરણવિહીનતાની પરિસ્થિતિ માટે ઈમાઈલ દુર્કાઈમે કયા ખ્યાલનો ઉપયોગ કર્યો છે?

- (A) સામાજિક તથ્ય
- (B) સામૂહિક જવાબદારી
- (C) એનોમિ
- (D) નૈતિક દબાણ

41. Functions of conflict were identified by :
- (A) Talcott Parsons
(B) Ralph Dahrendorf
(C) Karl Marx
(D) Lewis Coser
42. Whose name is associated with 'residues' and 'derivatives' ?
- (A) Durkheim
(B) Marx
(C) Dahrendorf
(D) Pareto
43. Who had made the statement, "Ruling ideas of every age are the ideas of ruling class" ?
- (A) Weber
(B) Mannheim
(C) Marx
(D) Pareto
41. સંઘર્ષના પ્રકારો કોના દ્વારા ઓળખાવાયા છે?
- (A) ટાલકોટ પાર્સન્સ
(B) રાલ્ફ ડેરહેન્ડ્રોફ
(C) કાર્લ માર્ક્સ
(D) લેવિસ કોઝર
42. રેસિડ્યુસ અને ડેરિવેટિવઝ સંકલ્પનાઓ સાથે કોણ જોડાયેલું છે?
- (A) દુર્ખાઈમ
(B) માર્ક્સ
(C) ડરહેન્ડ્રોફ
(D) પેરેટો
43. દરેક યુગમાં રાજ કરવું તે સત્તાધારી વર્ગનો વિચાર છે. આ વિધાન કોણે કર્યું?
- (A) વેબર
(B) મેનહેમ
(C) માર્ક્સ
(D) પેરેટો

44. According to Karl Marx, which one of the following is the base of all social systems ?

- (A) Capital
- (B) Labour
- (C) Mode of production
- (D) Means of production

45. Who criticised and attempted to reformulate the basic postulates of functional analysis ?

- (A) Merton
- (B) Parsons
- (C) Malinowski
- (D) Radcliff-Brown

46. Which of the following is an exclusively micro-level perspective of sociology ?

- (A) Functionalism
- (B) Conflict theory
- (C) Exchange theory
- (D) World system theory

44. કાર્લ માર્ક્સના મતાનુસાર નિમ્ન પૈકી બધા સમાજોનો મૂળ આધાર શું હોય છે?

- (A) મૂડી
- (B) શ્રમ
- (C) ઉત્પાદનની શૈલી
- (D) ઉત્પાદનના સાધનો

45. કાર્યાત્મક વિશ્લેષણની મૂળ ધારણાની કોણે ટીકા કરી અને તેના પુનઃ ગઠનના પ્રયાસો કર્યા?

- (A) મર્ટન
- (B) પાર્સન્સ
- (C) મેલિનોવસ્કી
- (D) રેડકિલ્ફ બ્રાઉન

46. નીચેનામાંથી કયા સંપૂર્ણપણે સ્થાનિક સ્તરના સમાજશાસ્ત્રીય અભિગમો છે?

- (A) પ્રકાર્યાત્મકવાદ
- (B) સંઘર્ષનો સિદ્ધાંત
- (C) વિનિમયનો સિદ્ધાંત
- (D) વિશ્વવ્યવસ્થાનો સિદ્ધાંત

47. From the following identify the mismatch :

- (A) Functionalism — Talcott Parsons
- (B) Conflict theory — Herbert Spencer
- (C) Symbolic interactionism — G.H. Mead
- (D) Critical theory — Herbert Marcuse

48. From the following, identify the theorist belonging to interactionism :

- (A) Levi-Strauss
- (B) Malinowski
- (C) Dahrendorf
- (D) Blumer

47. નીચેનામાંથી ખોટું જોડકું જણાવો :

- (A) પ્રકાર્યાત્મકવાદ — ટાલકોટ પાર્સન્સ
- (B) સંઘર્ષ સિદ્ધાંત — હર્બર્ટ સ્પેન્સર
- (C) પ્રતિકાત્મક આંતરક્રિયાવાદ — જી.એચ.મીડ
- (D) ક્રિટીકલ થીયરી — હર્બર્ટ માર્કુઝ

48. નિમ્ન પૈકી આંતરક્રિયાવાદ સાથે સંકળાયેલા સિદ્ધાંતકર્તાને દર્શાવો :

- (A) લેવી-સ્ટ્રોસ
- (B) માલિનોવસ્કી
- (C) ડેહરન્ડ્રોફ
- (D) બ્લુમર

49. Match concepts (I) with the sociologists (II) :

Column I	Column II
(a) Cultural lag	(1) C.H. Cooley
(b) Latent function	(2) E. Durkheim
(c) Primary group	(3) W.F. Ogburn
(d) Mechanical solidarity	(4) R.K. Merton

Give correct answer from the following key :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (1) (2) (3) (4)
- (B) (2) (3) (4) (1)
- (C) (4) (1) (2) (3)
- (D) (3) (4) (1) (2)

50. Which one of the following scholars has contributed to sociology of knowledge ?

- (A) Raymond Firth
- (B) C.W. Mills
- (C) Robert Merton
- (D) Karl Mannheim

49. નીચે આપેલા ખ્યાલને તેની સામે આપેલા સમાજશાસ્ત્ર સામે જોડો :

કોલમ I કોલમ II

- (a) સાંસ્કૃતિક મંદતા (1) સી.એચ. કુલી
- (b) અપ્રગટ કાર્યો (2) ઈ. દુર્કાઈમ
- (c) પ્રાથમિક જૂથ (3) ડબલ્યુ. ઓગર્બન
- (d) યાંત્રિક એકતા (4) આર.કે. મર્ટન

નીચેમાંથી સાચો ઉત્તર દર્શાવો :

ઉત્તર :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (1) (2) (3) (4)
- (B) (2) (3) (4) (1)
- (C) (4) (1) (2) (3)
- (D) (3) (4) (1) (2)

50. નિમ્ન પૈકીના કયા વિદ્વાને જ્ઞાનના સમાજશાસ્ત્રમાં યોગદાન કર્યું?

- (A) રેમન્ડ ફર્થ
- (B) સી.ડબલ્યુ. મીલ્સ
- (C) રોબર્ટ મર્ટન
- (D) કાર્લ મેન્હાઈમ

ROUGH WORK

SEAL